



# Daf Panorama

La Yéchiva Ohaveï Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib  
Complément à l'étude du Daf Hayomi

Baba Batra, Daf 27

לאסוקי שמעתא – סיכום הלכתי על סדר הדף  
(עם לשון השו"ע במודגש)

דף כז

**א. חמש קושיות לעולא. ב. רבי יוחנן. ג. אילן הנוטה לשדהו. ד. נוטה לרה"ר. ה. אומדנא דהשתא ו. אהל הטומאה.**

**א.** נתבאר לעיל דברי עולא שאילן הסמוך למצר חברו פטור מבכורים עד ט"ז אמה. והקשו עליו כמה קושיות: קושיא א, יב. דתנן הקונה אילן וקרקעו או ג' אילנות סתם (שקנה קרקע שלהם) מביא בכורים ותירצו שיש לו ט"ז אמה קרקע. ג. עוד הקשו ממשנה מפורשת שקרקע כל שהוא חייב בכורים, והעמידוהו בחיטה (שכל ז' המינים חייבים בכורים, רש"י) ד. עוד הקשו מאילן שמקצתו בארץ ומקצתו בחו"ל טבל וחולין מעורבין זה בזה דברי רבי, רשב"ג אומר הגדל בחיוב חייב בפטור פטור, ומשמע שאם כולו בחו"ל פטור לדברי הכל אפילו בתוך ט"ז אמה לארץ ולא אומרים מן הארץ ינק. ותירצו דמפסיק סלע באמצע השרשים שאין שני צדדים יונקים זה מזה. ה. והקשו עוד מדתנן מרחיקין האילן מן הבור כ"ה אמה. ותירצו שאע"פ שהשרשים מתפשטים הרבה, אין מכחישים בקרקע אלא עד ט"ז אמה והילכך ביותר מט"ז אמה אינו גזלן.

**ב.** וכדברי עולא אמר רב דימי בשם ר' יוחנן אילן הסמוך למיצר בתוך ט"ז אמה גזלן הוא ואין מביאים ממנו בכורים. ורבי אמר בשם רבי יוחנן אחד אילן הסמוך למיצר ואחד אילן הנוטה נופו לתוך שדה של חברו מביא בכורים וקורא עליהם מקרא בכורים שע"מ כן הנחיל יהושע את הארץ שלא יקפידו על כך, וכן הלכה (רמב"ם פ"ב מבכורים הי"א).

**ג.** מי שהיה אילן חברו נוטה לתוך שדהו קוצץ כמלא מרדע ע"גהמחרישה ובהרוב ובשקמה (פי' אילן שעושה מין תאנים מדבריות) כל הנוטה עד שיהא שקול (ישר) כנגד המצר אבא שאול אומר כל אילן סרק קוצץ את כל הנוטה לתוך שדהו, והלכה כת"ק. וכן אם היה נוטה על בית השלחין של חברו או על בית האילן קוצץ (רמ"א אפילו בשאר אילנות) את כל הנוטה עד שיהיה שקול כנגד המצר (חו"מ קנה, כט).

**ד.** משנה: אילן שהוא נוטה לרשות הרבים קוצץ כדי שיהא הגמל עובר ברוכבו רבי יהודה אומר גמל טעון פשתן או חבילי זמורות (ושיעורו קטן מגמל ורוכבו, גמרא) רבי שמעון אומר כל הנוטה באילן לרה"ר קוצץ מפני הטומאה והלכה כת"ק (חו"מ קנה, כז).

**ה.** ובגמרא הביאו מחלוקת בענין אחר שלחכמים אין עושים חלל תחת רה"ר שסופה שתתליע ותפחת ור"א מתיר בכדי שתהא עגלה מהלכת וטעונה אבנים (והלכה כחכמים ח"מ תיז, א) ואמר ריש לקיש שמשנתנו כר"א שהולך לפי האומד של עכשיו שהרי קוצץ מהענפים כדי שיעבור גמל ורוכבו אע"פ שלאחר זמן חוזרים וגדלים ורבי יוחנן אמר אפילו לחכמים באילן דיו באומד של עכשיו שכל ענף שיחזור ויצמח יקצצנו משא"כ בחלל שאין מרגיש כשנפח.

**ו.** ובדברי ר"ש שאמר קוצץ כל הנוטה מפני הטומאה, תנא מפני אהל הטומאה. שלא תפרש מפני הטומאה שיביא עורב ויניח על ענפי האילן ומתוך שענפיו רבים אינו נופל ולפי זה היה די לו לקוץ אחד אחד מבינתיים להרחיקם שלא תעמוד שם הטומאה. אלא טעמו מפני אהל הטומאה ואפילו לא נותר בו אלא ענף אחד מזיק הוא את הרבים.

Rav Elisha Abib